

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

**РОЛЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ ЗА
РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЕТО ПРЕЗ ЦЕЛИЯ
ЖИВОТ В БЪЛГАРИЯ**

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ

16 май 2008 г.

**Национална конференция “Развитие на учението през
целия живот”**

**ЗАЩО ЗА РАБОТОДАТЕЛИТЕ Е НЕОБХОДИМО
УЧЕНЕТО ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ**

**Едно проучване на БТПП показва следните
резултати:**

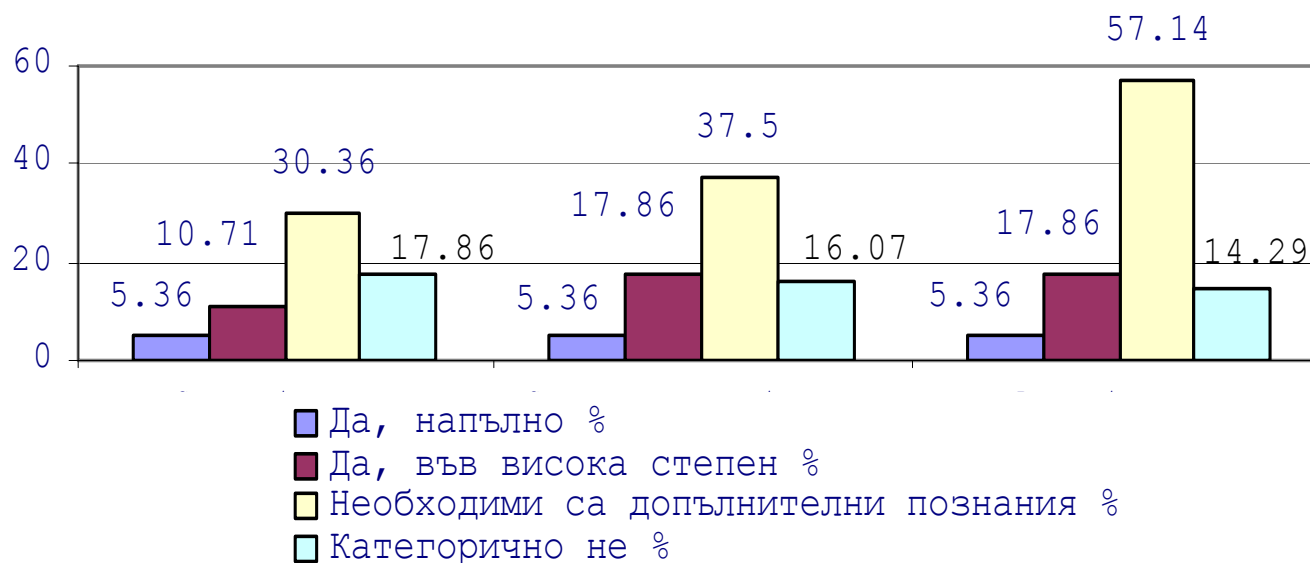
КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО В БЪЛГАРИЯ И ГОТОВНОСТТА НА МЛАДИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ДА СЕ ИНТЕГРИРАТ В СТОПАНСКИЯ ЖИВОТ

Образованието на специалистите не задоволява работодателите в необходимата степен, като необходимостта от получаване на допълнителни знания и опит доминира (при 57% - за вишистите, 38% - за специалисти със средно-специално образование и 30% за специалистите със средно хуманитарно образование през 2006 г., днес 68% от анкетираните работодатели заявяват нужда от допълнителни знания за работещите при тях служители).

КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО В БЪЛГАРИЯ И ГОТОВНОСТТА НА МЛАДИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ДА СЕ ИНТЕГРИРАТ В СТОПАНСКИЯ ЖИВОТ (2006 г.)

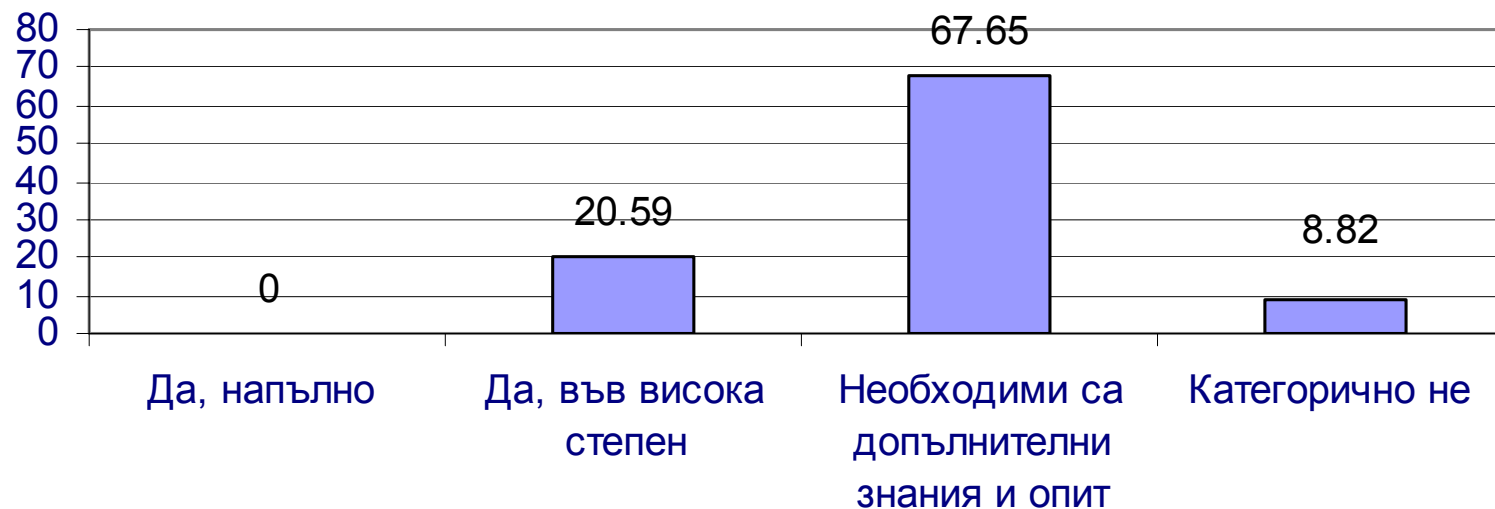
Задоволява ли ви подготовката и квалификацията
на младите специалисти?

КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО В БЪЛГАРИЯ И ГОТОВНОСТТА НА МЛАДИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ДА СЕ ИНТЕГРИРАТ В СТОПАНСКИЯ ЖИВОТ (2008 г.)

Степен на удовлетвореност от подготовката и
квалификацията на младите специалисти (в %)

КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО В БЪЛГАРИЯ И ГОТОВНОСТТА НА МЛАДИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ДА СЕ ИНТЕГРИРАТ В СТОПАНСКИЯ ЖИВОТ

- Почти един специалист на всеки 10 е категорично неподготвен за интегриране в производствения процес, което означава, че действащата към момента учебна система не отговаря на изискванията на икономическата среда.
- Бизнесът предпочита специалисти с професионална насоченост още от средното образование, което налага преориентирането на гимназиалното образование към преподаване на специализирани дисциплини.
- Фирмите изпитват необходимост от регионални центрове за обучение, както и от самостоятелни фирмени звена за обучение.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ БИЗНЕСА И ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

Нуждае ли се от активизиране взаимодействието
между образованието и бизнеса ?

- Да, напълно – 70,59 %
- Да, във висока степен – 23,53 %
- Необходими са още усилия – 2,94 %
- Не, не е нужно 0,0 %

(Резултати от проведена анкета от БТПП – 2008 г.)

ПРИНЦИПИ, КОИТО СЕ ПОДКРЕПЯТ ОТ РАБОТОДАТЕЛИТЕ

- Създаване на равни възможности (обучението да не зависи от възрастта, от финансовите възможности или социалните позиции)
- Улеснен достъп (анализиране на пречките - липса на средства, липса на време, липса на информация, отсъствие на перспектива за наемане на работа)
- Решително увеличаване дела на обучението по предприемачество (до 40-50% вместо сегашните 20% от хорариум)

ПРИНЦИПИ, КОИТО СЕ ПОДКРЕПЯТ ОТ РАБОТОДАТЕЛИТЕ

- Решително снижаване възрастта на започване на обучение по предприемачество
- Създаване на прозрачност и надеждност в системата на оценка на знанията и квалификацията (въвеждане на обективни и ясни процедури за оценка и издаване на дипломи)
- Възможности и стимули за обучение за всички нива на знание по дадена професия (от елементарно до експертно), а не уравниловка

ВЪВЛИЧАНЕ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ В ОБУЧЕНИЕТО ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

- Въвличането им в адаптирането на съдържанието на съществуващите програми (административни процедури със задължение за периодично обновяване на програмите)
- Въвеждане на изисквания за периодична проверка на компетентността
- Включване на практики в обучението по професията
- Включване на задължителни практики по сектори

ДОБРИ ПРАКТИКИ – Българо-Фламандски проект (1 и 2 фаза). Етапи на постъпателно привличане и изграждане на капацитет на български преподаватели

- Чужди преподаватели, чужди програми и наръчници
- Чужди и български преподаватели, чужди наръчници
- Български и чужди преподаватели, български наръчник
- Български преподаватели – български наръчник

ДОБРИ ПРАКТИКИ – сътрудничество с ТЪРГОВСКО-БАНКОВА ГИМНАЗИЯ и НАЦИОНАЛНА ФИНАНСОВО СТОПАНСКА ГИМНАЗИЯ

- Класация ТОП 100 на Българска търговско-промишлена палата (БТПП)
- Провеждане на практики на ученици в БТПП
- Съдействие за организиране на учебни и симулационни фирми и изложби (панаири)

МЕРКИ В ОБЛАСТТА НА ДИГИТАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЦЕСА

- За децата и младежите до 18 годишна възраст – допълнителни мерки за задържането им в училище, въвеждане на софтуер за достъп до цялата информация за резултатите от тяхното обучение през Интернет за родителите и настойниците, автоматично генериране на съобщения за недобри резултати, натрупани отсъствия и др.
- За обучаващите се във висши учебни заведения- дигитализиране на процеса на обучение с достъп до преподавания материал, пробни тестове за проверка на знанията, програми за дистанционно обучение

МЕРКИ В ОБЛАСТТА НА ДИГИТАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЦЕСА

- За всички останали категории - дистанционно обучение, вечерно обучение и обучение в почивните дни, обучение с практикуване
- В интернет пространството да се разширят възможностите за набиране и предоставяне на информация по категориите: списъци с обучителните звена, списъци на свободните работни места, списъци на търсещите работа и списъци на преподаватели, включително и с възможност за рейтинг от обучаващия се.

СТИМУЛИ ЗА РАЗЛИЧНИТЕ КАТЕГОРИИ, УЧАСТНИЦИ В ПРОЦЕСА

- **За учените и преподавателите** – улеснения, а не ограничения за съвместяване на преподавателската работа с допълнителна преподавателска работа или работа за фирма при задължителна прозрачност
- **За ученици и студенти** – облекчено финансиране на обучението с редуциране на задълженията при:
  - отличен успех
  - реализирана практика(да се доказва с регистрация на срочен договор в НОИ и платено възнаграждение за практиката, част от което може да се поеме от бюджета)
  - За бързо започване на работа

СТИМУЛИ ЗА РАЗЛИЧНИТЕ КАТЕГОРИИ, УЧАСТНИЦИ В ПРОЦЕСА

- **За Работодателите**

- частично покриване на разходите за обучение и преквалификация на служителите
- Стимули за приемане на стажанти
- Възможности за участие на преподаватели по компетентността им

- **За работниците (работещите) - освен изброените по горе:**

- въвеждане на стандарти за квалификация с участието на браншовите организации и задължения за периодичното ѝ обновяване с отчитане на резултатите от това при определяне на възнаграждението
- В Кодекса на труда да се предвиди задължение за повишаване на квалификацията, включително и със санкции за работниците, отказали да участват в преквалификацията

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

Българска търговско-промишлена палата

София 1058
ул. Искър, 9
тел.: (02) 8117 400
факс: (02) 987 32 09
e-mail: bcci@bcci.bg
web-site: <http://www.bcci.bg>